

Секція 3. Актуальні питання обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації інформаційних технологій
УДК. 657.411.8

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ НЕРОЗПОДІЛЕНОГО ПРИБУТКУ

О.П. Славкова,

д.е.н., професор

завідувач кафедри бухгалтерського обліку

А. І. Глушаченко,

старший викладач кафедри бухгалтерського обліку,

Сумський національний аграрний університет

В ринкових умовах розвитку економіки основною метою функціонування підприємств є визначення основних питань управління фінансово-господарською діяльністю та формування і розподілу прибутку. Необхідність ефективного управління прибутком визначається також його роллю у виробничому та соціальному розвитку суб'єктів господарювання як джерела реалізації соціальної відповідальності бізнесу. Це пов'язано з тим, що зростання прибутку створює додаткові можливості для самофінансування та розв'язання проблем соціального захисту працівників.

Метою даної роботи є дослідження теоретико - методологічних засад обліку, розподілу і використання прибутку суб'єктів господарювання.

Питання обліку, розподілу та використання прибутку підприємств досліджували у своїх працях вітчизняні науковці Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, В.К. Орлова, О.Я. Корпан, С.В., та інших.

Але дана проблема потребує подальшого вивчення з метою встановлення взаємозв'язку показників діяльності підприємства з внутрішніми та зовнішніми факторами впливу.

Атамас П. та Атамас О. з цього приводу зазначають, що використання прибутку в бухгалтерському обліку відображається саме як його розподіл, тому

в цьому контексті використаний прибуток дорівнює розподіленому і немає сенсу змінювати назву субрахунку 443. Аналіз змісту і будови субрахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» показує, що він повністю відповідає своєму призначенню і забезпечує об'єктивне відображення в обліку та звітності процесів розподілу і використання прибутку, а в заключному балансі – суми нерозподіленого прибутку (непокритого) збитку [1, с. 35-39].

Зі зростанням ролі інтелектуального капіталу як ключового фактору успіху в сучасних умовах господарювання, зазначає С.Ф. Голов традиційні погляди на бухгалтерський облік і фінансову звітність потребують перегляду. Перегляд поглядів на бухгалтерський облік в цьому аспекті повинен бути спрямований на формування механізму інтелектуального капіталу у формуванні прибутку з врахуванням факторів його формування[2, с. 4].

На думку В.К. Орлової та О.Я. Корпан плутанина і ототожнення понять використаний і розподілений прибуток, породжена неправильною назвою субрахунку 443, який необхідно назвати «Розподілений прибуток», а не «Використаний» [3, с. 50].

Хуторян А.А. обґрунтувала пропозиції щодо конкретизації окремих аналітичних рахунків третього, четвертого та п'ятого порядку до субрахунків 441 «Прибуток нерозподілений» та 442 «Непокриті збитки»[4].

Нерозподілений прибуток, це частина що залишається у розпорядженні підприємства після сплати податків до бюджету, виплати дивідендів, та призначення для реінвестування в розвиток виробництва, чи для сплати боргів підприємства, зокрема, відсотків за користування кредитом. Ще один напрям використання нерозподіленого прибутку використання для капітальних вкладень, виплати позик та збільшення обсягу ліквідних активів, також підприємство може іноді самостійно придбати іншу компанію.

Проблеми розподілу чистого прибутку підприємства, є дуже актуальним виходячи з того, що його ефективна діяльність залежить не тільки від величини суми отриманого прибутку а й від напрямів його використання. Порядок розподілу прибутку залишається за підприємством, тобто власник або

уповноважений ним орган, визначає на які цілі розподіляється прибуток і фіксує це статуті та установчих документах підприємства.

На нашу думку, держава повинна запропонувати бізнесу мінімальний відсоток нерозподіленого прибутку, який буде залишатися на потреби підприємства. Але й при цьому необхідно враховувати наступні фактори: форма власності підприємства; розміри підприємства: мікропідприємства, малі, середні та великі. Саме від цих факторів, залежить розмір розподіленого прибутку.

Отже, у рамках запропонованої концепції стосовно відображення нерозподіленого прибутку вважаємо за потрібне передбачити наступне: у Наказі про облікову політику підприємства необхідно передбачити щоквартальне визначення фінансових результатів, що дозволить оперативно формувати джерело фінансування господарських потреб за кредитом рахунку 44. Та обумовити розподіл прибутку який залишається в розпорядженні підприємства у зв'язку із необхідністю відновлення виробничих потужностей та розширення матеріально-технічної бази підприємств.

Список використаних джерел:

1. Атамас П. Чи дорівнює використаний прибуток розподіленому, або щодо оцінки достовірності інформації про нерозподілений прибуток у балансі / П. Атамас, О. Атамас // Бухгалтерський облік і аудит – 2011. - № 3 –с. 35-39
2. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: монографія / С.Ф. Голов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 522с., с. 4
3. Орлова В.К. Використаний \neq розподілений. Оцінка достовірності інформації щодо нерозподіленого прибутку в балансі / В.К. Орлової та О.Я. Корпан // Аудитор України. – 2010. - № 7 (179) – с. 48-51., с. 50
4. Хуторян А.А. Облік та аудит формування фінансових результатів (на прикладі підприємств гірничо - збагачувального комплексу) : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / А.А. Хуторян; Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. – К., 2010. – 20 с